

362**OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH**

z dnia 17 maja 1938 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska i marynarki wojennej.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o uposażeniu wojska i marynarki wojennej (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 231) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska i marynarki wojennej (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 8, poz. 66) z uwzględnieniem zmian i uzupełnień, wynikających z ustawy konstytucyjnej z dnia 23 kwietnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 227), oraz zmian i uzupełnień, wprowadzonych:

dekretom Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. — kodeks wojskowego postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr 76, poz. 537),

dekretom Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 551),

dekretom Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 marca 1937 r. o służbie wojskowej oficerów (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 128),

ustawą z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) — i

ustawą z dnia 9 kwietnia 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o uposażeniu wojska i marynarki wojennej (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 231).

Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzyci*

Załącznik do obw. Min. Spraw Wojsk.
z dnia 17 maja 1938 r. (poz. 362).

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 28 października 1933 r.

o uposażeniu wojska i marynarki wojennej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

**Rozdział I.
Przepisy ogólne.****Art. 1.**

Rozporządzenie niniejsze normuje uposażenie żołnierzy, pozostających w czynnej służ-

bie wojskowej, oraz osób uznanych na zasadzie szczególnych przepisów za równorzędne z nimi.

Art. 2.

(1) Żołnierz otrzymuje ze Skarbu Państwa tylko jedno uposażenie, przewidziane w rozporządzeniu niniejszym, jako wynagrodzenie za ogół czynności, związanych z pełnieniem służby; może jednak za spełnianie czynności nie związanych ściśle ze stanowiskiem (funkcją), które zajmuje, otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie.

(2) Zasady przyznawania tego wynagrodzenia ustala Rada Ministrów.

Art. 3.

Żołnierze mogą otrzymywać zasiłki i nagrody pieniężne, na wypłatę których wstawiane będą co roku odpowiednie kwoty do preliminarza budżetowego. Również wstawiane będą do preliminarza budżetowego specjalne kwoty dla oficerów służby stałej oraz zawodowych podoficerów i szeregowców, utrzymujących liczną rodzinę.

Art. 4.

(1) Należności, unormowane rozporządzeniem niniejszym, jako określone po potrąceniu już z nich państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej, nie podlegają potrąceniom z powyższych tytułów.

(2) Również inne należności, które mają być określone na podstawie rozporządzenia niniejszego, są wolne od państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej. Wolne są także od państwowego podatku dochodowego wszelkiego rodzaju zasiłki i nagrody pieniężne, przewidziane w art. 3.

Rozdział II.**Uposażenie oficerów służby stałej oraz zawodowych podoficerów i szeregowców.****Art. 5.**

(1) Uposażenie oficerów służby stałej oraz zawodowych podoficerów i szeregowców oznacza się w złotych wedle następujących stawek miesięcznych, w zależności od stopnia wojskowego żołnierza, jego stanu rodzinnego oraz miejsca służbowego:

A. W s t o l i c y :

S t o p i e ń	Samotni		Utrzymujący rodzinę
Marszałek		3,450	
Generał broni, admirał		2,300	
Generał dywizji, wiceadmirał		1,725	
Generał brygady, kontradmirał		1,150	
Pułkownik, komandor	710		815
Podpułkownik, komandor-porucznik	568		645
Major, komandor-podporucznik	485		560
Kapitan	390		465
Porucznik	290		365
Podporucznik	235		306
Chorąży (równorzędny)	250		340
Starszy sierżant (równorzędny), starszy bosman	214		304
Sierżant (równorzędny), bosman	190		276
Plutonowy (równorzędny), bosmanmat	170		236
Kapral (równorzędny), mat	152		182
Starszy marynarz zawodowy	140		170

B. W miejscowościach poza stolicą:

S t o p i e ń	Samotni		Utrzymujący rodzinę
Marszałek		3,000	
Generał broni, admirał		2,000	
Generał dywizji, wiceadmirał		1,500	
Generał brygady, kontradmirał		1,000	
Pułkownik, komandor	632		713
Podpułkownik, komandor-porucznik	524		580
Major, komandor-podporucznik	435		490
Kapitan	345		400
Porucznik	265		324
Podporucznik	206		266
Chorąży (równorzędny)	230		300
Starszy sierżant (równorzędny), starszy bosman	194		264
Sierżant (równorzędny), bosman	171		241
Plutonowy (równorzędny), bosmanmat	151		201
Kapral (równorzędny), mat	137		167
Starszy marynarz zawodowy	125		150

(2) Uposażenie oficerów w stopniu kapitana (rotmistrza, kapitana marynarki) zwiększa się po upływie pierwszych 9 lat służby w tym stopniu o 45 zł.

Art. 6.

(1) Do rodziny w rozumieniu rozporządzenia niniejszego należą:

- a) żona, wyjąwszy przypadki, gdy jest sądownie separowana, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji;

b) dzieci ślubne i uprawnione, oraz pa-sierby — do ukończenia lat 18; jeżeli jednak uczęszczają do szkół publicznych, lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych, albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swe utrzymanie zarabiać — do ukończenia lat 24.

(2) W przypadkach nie pozwalających na zarabkowanie z powodu ułomności fizycznej, umysłowej albo trwałej nieuleczalnej choroby, jako też w przypadkach, gdy studia przedłużyły się ponad wiek 24 lat z powodu pełnienia

służby wojskowej w czasie wojny, mobilizacji lub na skutek powołania do służby wojskowej w myśl uchwały Rady Ministrów stwierdzającej, że tego wymaga interes obrony Państwa — może Minister Spraw Wojskowych wyjątkowo uwzględnić dzieci oraz pasierbów w wieku ponad 24 lata.

(3) Dzieci i pasierbów, które weszły w związki małżeńskie, nie uważa się za rodzinę w rozumieniu rozporządzenia niniejszego.

Art. 7.

(1) Rada Ministrów normuje dla oficerów służby stałej oraz zawodowych podoficerów i szeregowców dodatki służbowe.

(2) Można otrzymać równocześnie tylko jeden dodatek służbowy, w razie zaś zbiegu tytułów do dwóch lub więcej dodatków służbowych służy uprawnionemu prawo wyboru.

(3) Dodatek służbowy nie przysługuje żołnierzom:

- 1) pozostającym w stanie nieczynnym,
- 2) zawieszonym w czynnościach służbowych,
- 3) pozostającym na urlopie bez uposażenia — oraz
- 4) pozostającym na urlopie ponad przeciąg czasu przepisany ustawowo.

(4) Oficerowie służby stałej oraz zawodowi podoficerowie i szeregowcy, nie pełniący służby z powodu choroby lub urlopu dla poratowania zdrowia, zatrzymują dodatek służbowy w ostatnio otrzymywanym wymiarze przez 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zaprzestaniu pełnienia czynności służbowych z powodu choroby.

(5) Żołnierze oddani do dyspozycji bez powierzenia im czynności służbowych otrzymują dodatek służbowy tylko za jeden miesiąc, następujący po oddaniu do dyspozycji.

(6) Żołnierzom, pełniącym służbę za granicą i w Biurze Komisarza Generalnego R. P. w Gdańsku może Minister Spraw Zagranicznych przyznać ze względu na specjalne właściwości ich służby dodatek reprezentacyjny. Żołnierze,

podbierający dodatek reprezentacyjny, nie mają prawa do dodatku służbowego.

Art. 8.

(1) Oficerom służby stałej oraz zawodowym podoficerom i szeregowcom Rada Ministrów władna jest przyznać dodatki, uzasadnione szczególnymi właściwościami służby oraz warunkami lokalnymi w kraju i na obszarze W. M. Gdańska.

(2) Oficerom służby stałej oraz zawodowym podoficerom i szeregowcom, pełniącym służbę za granicą, przyznaje się dodatki lokalne, których wysokość ustala Minister Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu; dodatki te przysługują od dnia objęcia stanowiska (funkcji) za granicą do dnia odwołania z tego stanowiska (funkcji), przy czym wysokość dzienna dodatku wynosi 1/30 jego wysokości miesięcznej.

Art. 9.

(1) W razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesień na nowe miejsce służbowe przysługują oficerowi służby stałej oraz zawodowemu podoficerowi i szeregowcowi należności, które określi rozporządzenie Rady Ministrów.

(2) W razie powołania oficera służby stałej lub podoficera zawodowego w ciągu roku po rozwiązaniu stosunku służbowego do państwowej służby cywilnej, służby samorządowej lub w przedsiębiorstwach państwowych poza garnizon, w którym posiadał ostatnio w służbie wojskowej zwykłe miejsce służbowe, przysługują powołanemu należności według zasad obowiązujących przy przeniesieniu żołnierzy z urzędu z ostatniego miejsca służbowego na nowe miejsce służbowe, jeżeli nie uzyskał tego rodzaju należności z powodu przeniesienia w stan spoczynku.

Art. 10.

(1) Ustanawia się następujące miesięczne normy dodatków aeronautycznych w złotych:

S t o p i e ń w o j s k o w y	Dodatek aeronautyczny				
	I kat.	II kat.	III kat.	IV kat.	V kat.
Generał broni, admirał	804	615	409	250	206
Generał dywizji, wiceadmirał	689	569	349	209	172
Generał brygady, kontradmirał	546	409	271	160	136
Pułkownik, komandor	430	325	214	130	107
Podpułkownik, komandor-porucznik	355	271	181	109	90
Major, komandor-podporucznik	340	256	171	105	87
Kapitan	266	200	133	81	67
Porucznik	221	166	111	67	55
Podporucznik	185	139	93	55	46
Chorąży	206	155	103	62	51
Podoficerowie i szeregowcy	157	117	77	44	37

(2) Ponadto Rada Ministrów unormuje wysokość premii aeronautycznych.

(3) Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu określi, komu z żołnierzy i na jakich warunkach przysługiwać mają powyższe należności.

Art. 11.

(1) Podchorążowie przy mianowaniu podporucznikami służby stałej oraz podoficerowie przy mianowaniu chorążymi zawodowymi (równorzędnymi) otrzymują jednorazową kwotę na wyekwipowanie w wysokości określonej przez Ministra Spraw Wojskowych; z kwoty tej potrąca się koszt zużycia otrzymanego w naturze umundurowania za czas od dnia mianowania.

(2) Oficerowie służby stałej po upływie 2 lat od mianowania podporucznikami służby stałej oraz chorążowie zawodowi (równorzędni) po upływie 2 lat od mianowania chorążymi zawodowymi (równorzędnymi) otrzymują corocznie dodatek na uzupełnienie wyekwipowania w wysokości 300 złotych, a w marynarce wojennej — w wysokości 450 złotych.

(3) Przy przeniesieniu do marynarki wojennej oficer służby stałej lub chorąży zawodowy (równorzędny), obowiązany do noszenia munduru marynarki wojennej, otrzymuje jednorazową kwotę na przemundurowanie w wysokości określonej dla podchorążych mianowanych podporucznikami służby stałej w marynarce wojennej, a przy przeniesieniu z marynarki wojennej do innego rodzaju wojska, jednorazową kwotę na przemundurowanie w wysokości określonej dla podchorążych mianowanych podporucznikami służby stałej w wojsku. Roczny dodatek na uzupełnienie wyekwipowania (ust. (2)) przysługuje w tych przypadkach oficerowi służby stałej lub chorążemu zawodowemu (równorzędnemu) dopiero po upływie 2 lat od chwili nabycia prawa do jednorazowej kwoty na przemundurowanie.

(4) Niezależnie od należności, określonych w ustępach poprzednich, przysługuje oficerom służby stałej i chorążym zawodowym (równor-

zędnym), przydzielonym do oddziałów zmobilizowanych po raz pierwszy po każdorazowym ogłoszeniu mobilizacji, dodatek na wyekwipowanie połowe w wysokości 300 złotych.

(5) Podoficerowie i szeregowcy zawodowi, z wyjątkiem chorążych zawodowych (równorzędnych), otrzymują umundurowanie w naturze, które pozostaje własnością Skarbu Państwa.

(6) Minister Spraw Wojskowych określa, na jakich warunkach przysługiwać mają uprawnienia do utrzymania powyższych należności, w jakich przypadkach przedmioty umundurowania mogą być podoficerom i szeregowcom zawodowym oddawane na własność oraz w jakiej wysokości mogą im być wypłacane premie pieniężne za oszczędne używanie przedmiotów umundurowania.

(7) Jednorazowa kwota na wyekwipowanie (ust. (1)) oraz dodatek na wyekwipowanie połowe (ust. (4)) mogą być zastąpione częściowo lub w całości w naturze.

Art. 12.

(1) Dla oficerów służby stałej oraz zawodowych podoficerów i szeregowców, a mianowicie: pułkowników, podpułkowników, majorów, kapitanów, poruczników, chorążych, starszych sierżantów, sierżantów i równorzędnych, którzy ostatnio przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego pobierali na podstawie art. 3 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr 116, poz. 924) uposażenie powyżej szczebla „b” danej grupy, oraz dla podporuczników, plutonowych, kaprali i równorzędnych tudzież starszych marynarzy zawodowych, którzy w tym czasie pobierali na podstawie powołanego przepisu uposażenie powyżej szczebla „a” danej grupy, zwiększa się uposażenie, określone art. 5 rozporządzenia niniejszego, o dodatek wyrównawczy.

(2) Wysokość dodatku wyrównawczego oznacza się w złotych, w zależności od stopnia wojskowego, wedle następujących stawek miesięcznych:

S t o p i e ń	Szczepel przysługujący ostatnio przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego					
	„b”	„c”	„d”	„e”	„f”	„g”
Pułkownik, komandor	—	35	75	115	150	—
Podpułkownik, komandor-porucznik	—	30	60	95	120	—
Major, komandor-podporucznik	—	30	60	95	120	—
Kapitan	—	25	50	75	110	—
Porucznik	—	20	35	50	70	—
Podporucznik	12	25	40	50	60	—
Chorąży (równorzędny)	—	13	25	38	50	—
Starszy sierżant (równorzędny), starszy bosman	—	8	17	25	33	42
Sierżant (równorzędny), bosman	—	8	16	25	33	42
Plutonowy (równorzędny), bosmanmat	6	13	19	25	31	37
Kapral (równorzędny), mat	6	12	19	25	30	37
Starszy marynarz zawodowy	6	12	19	25	30	37

(3) Oficerom służby stałej oraz zawodowym podoficerom i szeregowcom, którzy przejdą w stan spoczynku przed utratą prawa do pobierania dodatku wyrównawczego, wlicza się ostatnio pobierany dodatek wyrównawczy do podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego.

(4) Dodatek wyrównawczy przysługuje aż do najbliższego awansu (mianowania). Jeśli przy awansie okaże się, że należne uposażenie (art. 5) jest niższe od uposażenia ostatnio pobieranego (art. 5) wraz z dodatkiem wyrównawczym, — awansowany zatrzymuje część dodatku wyrównawczego, równą różnicy między uposażeniem ostatnio pobieranym wraz z dodatkiem wyrównawczym, a uposażeniem należnym w związku z awansem; w ten sam sposób postępuje się przy dalszych awansach (mianowaniach) aż do czasu uzyskania uposażenia co najmniej równego uposażeniu uzyskanemu przy pierwszym zaliczeniu po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego wraz z dodatkiem wyrównawczym.

(5) W przypadkach uzyskania przez oficera w stopniu kapitana (rotmistrza, kapitana marynarki), pobierającego dodatek wyrównawczy, prawa do zwiększonego uposażenia w myśl art. 5 ust. (2), traci on prawo do pobierania dodatku wyrównawczego, o ile dodatek ten jest niższy od kwoty określonej w art. 5 ust. (2); w przeciwnym razie zachowuje on prawo do pobierania dodatku wyrównawczego w całości, a przepis art. 5 ust. (2) nie ma wówczas zastosowania.

Art. 13.

(1) Oficer służby stałej poza należnościami pieniężnymi ma prawo do następujących świadczeń:

- a) korzystania z usług ordynansa osobistego; świadczenie to może być zastąpione na zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych ekwiwalentem pieniężnym, którego wysokość określi Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu;
- b) do ulg przy przejazdach państwowymi środkami komunikacyjnymi dla siebie i rodziny (art. 6), których zakres określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

(2) Do świadczeń określonych w ust. (1) pod lit. b) mają prawo również zawodowi podoficerowie i szeregowcy oraz ich rodziny.

Art. 14.

Rozporządzenie Rady Ministrów unormuje pomoc lekarską dla oficerów służby stałej oraz zawodowych podoficerów i szeregowców i ich rodzin (art. 6).

Art. 15.

Oficerom służby stałej oraz zawodowym podoficerom i szeregowcom może być udzielana w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, bezprocentowa zaliczka na uposażenie. Warunki przyznawania i spłaty zaliczek tudzież ich wysokość określi Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 16.

(1) Prawo do otrzymania uposażenia powstaje:

- a) dla wstępujących do służby czy to po raz pierwszy, czy ponownie, jeżeli istotne objęcie służby nie nastąpiło z dniem pierwszym miesiąca kalendarzowego, lecz w ciągu miesiąca — od dnia objęcia służby, przy czym uposażenie za czas do pierwszego dnia najbliższego miesiąca oblicza się w wysokości dziennej po 1/30 części uposażenia; przepis ten dotyczy także ponownego powołania do służby czynnej oficera służby stałej oraz zawodowego podoficera i szeregowca pozostającego w stanie spoczynku; powinien on jednak za ten czas i w takim samym stosunku zwrócić Skarbowi Państwa pobrane do końca miesiąca zaopatrzenie emerytalne;
- b) dla podchorążych, mianowanych podporucznikami służby stałej, — od pierwszego dnia tego miesiąca, w którym mianowanie nastąpiło; z uposażenia potrąca się jednak żołd oraz wartość otrzymanego w naturze wyżywienia;
- c) w pozostałych przypadkach — z dniem pierwszym najbliższego kalendarzowego miesiąca po dniu awansu (mianowania) lub po dniu powstania warunków, uzasadniających zmianę uposażenia, jeżeli dzień awansu (mianowania) lub zmiany warunków nie zbiega się z terminem płatności uposażenia.

(2) W razie zmiany miejsca służbowego, pociągającej za sobą zmianę wysokości uposażenia, przysługuje oficerowi służby stałej oraz zawodowemu podoficerowi i szeregowcowi prawo do uposażenia, odpowiadającego nowemu miejscu służbowemu, od pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca, następującego po zwolnieniu go od obowiązków służbowych w dawnym miejscu służbowym, jeżeli dzień zwolnienia nie zbiega się z terminem płatności uposażenia.

Art. 17.

(1) Terminy płatności uposażenia ustala Rada Ministrów.

(2) Terminy płatności dodatków ustala Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 18.

(1) Oficer służby stałej, przeniesiony w stan nieczynny na prośbę z przyczyn osobistych:

- a) przed przesłużeniem 15 lat w stanie czynnym nie otrzymuje żadnego uposażenia;
- b) po przesłużeniu w wojsku polskim (polskiej marynarce wojennej) 15 lat otrzymuje przez czas pierwszych 6 miesięcy pozostawania w stanie nieczynnym pełne uposażenie, a przez resztę czasu pozostawania w stanie nieczynnym nie pobiera żadnego uposażenia.

(2) Oficerom służby stałej oraz zawodowym podoficerom i szeregowcom nie przysługuje prawo do uposażenia, unormowanego rozporządzeniem niniejszym w razie:

- a) przyjęcia mandatu do izb ustawodawczych,
- b) przyjęcia urzędu ministra lub podsekretarza stanu (równorzędnego),
- c) powołania na stanowisko w państwowej służbie cywilnej, służbie samorządowej lub w przedsiębiorstwach państwowych.

Art. 19.

Oficerowie, przydzieleni na praktykę przygotowawczą do objęcia stanowisk w państwowej służbie cywilnej, służbie samorządowej lub w przedsiębiorstwach państwowych, zachowują prawo do uposażenia, unormowanego rozporządzeniem niniejszym przez czas praktyki.

Art. 20.

Zawodowy podoficer lub szeregowiec, któremu udzielono urlopu celem odbycia kursu lub praktyki, potrzebnych do uzyskania stanowiska w służbie państwowej, samorządowej lub przedsiębiorstwie państwowym, otrzymuje uposażenie przez czas pierwszych 6 miesięcy urlopu.

Art. 21.

(1) Oficerowie służby stałej oraz zawodowi podoficerowie i szeregowcy, pozostający w stanie nieczynnym z powodu czasowej niezdolności do służby, stwierdzonej przez komisję wojskowo-lekarską, otrzymują przez czas pierwszych 6 miesięcy przebywania w stanie nieczynnym pełne uposażenie, przez resztę czasu przebywania w stanie nieczynnym — uposażenie w wysokości zaopatrzenia emerytalnego, jakie by im przysługiwało, gdyby ich niezdolność do służby była trwała. Ci natomiast, którym by prawo do zaopatrzenia emerytalnego nie przysługiwało, otrzymują po upływie pierwszych 6 miesięcy przebywania w stanie nieczynnym uposażenie w wysokości najniższego zaopatrzenia emerytalnego.

(2) Oficerowie służby stałej oraz zawodowi podoficerowie i szeregowcy przeniesieni w stan nieczynny z powodu czasowej niezdolności do czynnej służby, wywołanej przyczynami, związanymi z pełnieniem służby, a stwierdzonej przez komisję wojskowo-lekarską, otrzymują przez cały czas pozostawania w stanie nieczynnym pełne uposażenie.

Art. 22.

Oficerowie służby stałej oraz zawodowi podoficerowie i szeregowcy, pozostający w stanie nieczynnym z powodu zredukowania etatów, otrzymują pełne uposażenie:

- a) oficerowie w ciągu lat 3;
- b) podoficerowie i szeregowcy w ciągu 18 miesięcy;

jeżeli zaś nadal pozostają z powyższej przyczyny w stanie nieczynnym, nie otrzymują żadnego uposażenia.

Art. 23.

(1) W razie dostania się oficera służby stałej lub zawodowego podoficera albo szeregowca, pełniącego czynną służbę, do niewoli lub zaginięcia na terenie działań wojennych, prawo jego do uposażenia ulega zawieszeniu w całości aż do jego powrotu.

(2) O ile jednak pozostający w niewoli (zaginiony) pozostawił rodzinę (art. 6), zawieszeniu ulega tylko połowa uposażenia, drugą zaś połowę należy wypłacać rodzinie. Zona separowana, która pobiera alimenty, otrzymuje uposażenie w wysokości alimentów, nie wyższe jednak niż połowa uposażenia.

(3) Jeżeli okoliczności wskazują na to, że oficer służby stałej lub zawodowy podoficer albo szeregowiec popadł w niewolę rozmyślnie, zawiesza się również prawo do uposażenia pobieranego przez rodzinę.

(4) Po powrocie oficera służby stałej lub zawodowego podoficera albo szeregowca i po stwierdzeniu, że dostał się on do niewoli lub też zaginął na terenie działań wojennych bez własnej winy, otrzymuje on za cały czas niewoli (zaginięcia) uposażenie, które uległo zawieszeniu z potrąceniem ewentualnych zaliczek, wypłaconych w czasie niewoli (zaginięcia), i kwot uposażenia, wypłaconego jego rodzinie w czasie niewoli (zaginięcia).

(5) Gdy oficer służby stałej lub zawodowy podoficer albo szeregowiec, który dostał się do niewoli lub zaginął na terenie działań wojennych i którego rodzina za ten czas pobiera uposażenie, nie odnajdzie się najpóźniej w ciągu roku od chwili ratyfikacji pokoju, rodzina traci prawo do uposażenia, otrzymuje natomiast tymczasowe zaopatrzenie w myśl obowiązujących przepisów.

(6) W wyjątkowych przypadkach Rada Ministrów władna jest ten termin przedłużyć.

(7) Przepisy artykułu niniejszego stosują się odpowiednio także w czasie pokoju do oficerów służby stałej oraz zawodowych podoficerów i szeregowców w służbie bezpieczeństwa lub w służbie granicznej.

Art. 24.

Prawo do uposażenia gaśnie:

- a) w razie śmierci oficera służby stałej lub zawodowego podoficera albo szeregowca — z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;
- b) w razie rozwiązania stosunku służbowego w inny sposób — z ostatnim dniem tego kalendarzowego miesiąca, w którym stosunek służbowy istotnie ustał.

Art. 25.

(1) Oficerowie służby stałej oraz zawodowi podoficerowie i szeregowcy przeniesieni do rezerwy, pospolitego ruszenia lub pomocniczej służby wojskowej albo zwolnieni od powszechnego obowiązku wojskowego otrzymują odprawę w wysokości:

- a) oficerowie służby stałej za czas służby w wojsku polskim (polskiej marynarce wojennej) ponad 5 lat — dwunastomiesięcznego, od 2 lat do 5 lat — sześciomiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia;
- b) zawodowi podoficerowie i szeregowcy za czas służby w wojsku polskim (polskiej marynarce wojennej) ponad 12 lat — osiemnastomiesięcznego, za czas służby w wojsku polskim (polskiej marynarce wojennej) ponad 10 lat — dwunastomiesięcznego, za czas służby w wojsku polskim (polskiej marynarce wojennej) ponad 6 lat — sześciomiesięcznego, za czas służby w wojsku polskim (polskiej marynarce wojennej) ponad 3 lata — dwumiesięcznego, za czas służby w wojsku polskim (polskiej marynarce wojennej) ponad 2 lata — jednomiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia.

(2) Do czasokresów, wymienionych w ust. (1) pod lit. b), liczyć należy zawodowym podoficerom i szeregowcom tylko służbę w charakterze żołnierza zawodowego.

Art. 26.

Odprawy nie otrzymują:

- a) przyjęci bezpośrednio po zwolnieniu z wojska (marynarki wojennej) do służby państwowej, samorządowej lub w przedsiębiorstwach państwowych, jeżeli

na tej służbie pozostaną przynajmniej przez okres 6-miesięczny;

- b) oficerowie, zwolnieni do rezerwy na własną prośbę;
- c) zawodowi podoficerowie i szeregowcy, z którymi rozwiązano stosunek służbowy z powodu skazującego wyroku, orzeczenia komisji dyscyplinarnej lub wydalenia ze szkoły kształcącej na oficerów zawodowych;
- d) skazani wyrokiem sądu wojskowego na karę wydalenia z wojska lub z marynarki wojennej albo na karę wydalenia z korpusu oficerskiego oraz skazani wyrokiem sądu karnego powszechnego na karę, pociągającą za sobą w myśl przepisów kodeksu karnego wojskowego karę wydalenia z wojska lub z marynarki wojennej albo karę wydalenia z korpusu oficerskiego.

Art. 27.

(1) Prawo do odprawy ulega zawieszeniu w przypadkach:

- a) wszczęcia przeciwko oficerowi służby stałej lub zawodowemu podoficerowi albo szeregowcowi postępowania karnego o przestępstwo z chęci zysku lub innych niskich pobudek;
- b) zarządzenia w związku z toczącym się postępowaniem karnym aresztu tymczasowego lub zawieszenia w czynnościach służbowych;
- c) skazania wyrokiem sądu I instancji na karę wydalenia z wojska lub z marynarki wojennej albo na karę wydalenia z korpusu oficerskiego.

(2) Utrata prawa do odprawy zawieszona następuje w przypadku prawomocnego skazania wyrokiem sądu wojskowego na karę wydalenia z wojska lub z marynarki wojennej, karę wydalenia z korpusu oficerskiego lub karę degradacji, albo też prawomocnego skazania wyrokiem sądu karnego powszechnego na karę, pociągającą za sobą w myśl przepisów kodeksu karnego wojskowego jedną z powyższych kar, oraz w przypadku orzeczenia komisji dyscyplinarnej albo wydania zarządzenia wydalenia ze szkoły kształcącej na oficerów służby stałej, które pociąga za sobą rozwiązanie stosunku służbowego.

(3) W innych przypadkach następuje wypłata zatrzymanej odprawy, przy czym bez względu na to, czy uprawnionemu przysługuje pełne uposażenie, czy też zmniejszone, odprawę wymierza się zawsze od pełnego uposażenia.

Art. 28.

(1) W razie śmierci oficera służby stałej lub zawodowego podoficera albo szeregowca

przyznaje się osobie, która poniesie koszty pogrzebu, zwrot tych kosztów, przy czym:

- a) jeżeli koszty pogrzebu ponoszą żona, dzieci lub rodzice, przyznaje się na pokrycie tych kosztów ryczałt w wysokości 3-miesięcznego ostatnio pobranego przez zmarłego uposażenia;
- b) jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba, przyznaje się jej zwrot kosztów rzeczywiście poniesionych i udowodnionych najwyżej do wysokości określonej pod lit. a).

(2) Przepisy artykułu niniejszego stosuje się również w razie śmierci oficera służby stałej lub zawodowego podoficera albo szeregowca, pozostającego w stanie nieczynnym, chociażby w tym czasie nie pobierał uposażenia.

Art. 29.

(1) Przepisy rozdziału II, odnoszące się do oficerów służby stałej, stosuje się również do oficerów rezerwy, powołanych do służby czynnej celem przemianowania na oficerów służby stałej, a przepisy tego rozdziału, odnoszące się do podoficerów i szeregowców zawodowych, stosuje się również do podchorążych rezerwy, powołanych do służby czynnej celem mianowania ich podporucznikami służby stałej.

(2) Jednorazowa kwota na wyekwipowanie (art. 11) nie przysługuje tym oficerom rezerwy, powołanym do służby czynnej celem przemianowania na oficerów służby stałej, którzy otrzymali już tego rodzaju należności w wojsku lub marynarce wojennej.

Rozdział III.

Uposażenie podoficerów i szeregowców pełniących zasadniczą służbę wojskową, odbywających przeszkolenie wojskowe oraz nadterminowych.

Art. 30.

(1) Uposażenie podoficerów i szeregowców, pełniących zasadniczą służbę wojskową, oraz nadterminowych zależne jest od stopnia wojskowego i, jeżeli rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi, należy im się w całości przez cały czas pełnienia służby czynnej.

(2) Do ich uposażenia należy: żołd, wyżwienie, wyekwipowanie i zakwaterowanie.

(3) Podoficerowie i szeregowcy rezerwy i pospolitego ruszenia, odbywający przeszkolenie wojskowe, otrzymują uposażenie na równi z podoficerami i szeregowcami, pełniącymi zasadniczą służbę wojskową.

Art. 31.

(1) Podoficerowie i szeregowcy, pełniący zasadniczą służbę wojskową, oraz nadtermino-

wi otrzymują uposażenie od chwili zaliczenia ich do stanu faktycznego formacji wojskowej (wcielienia).

(2) Przy awansie prawo do uposażenia, związanego z wyższym stopniem wojskowym, przysługuje im z dniem pierwszym najbliższej dekady, jeżeli dzień awansu nie zbiegł się z dniem wypłaty żołdu.

Art. 32.

(1) Żołd płatny jest co dziesięć dni (dekadami) z góry w dniu pierwszym, jedenastym i dwudziestym pierwszym każdego miesiąca, przy czym ostatnia dekada liczy się zawsze za dziesięć dni bez względu na ilość dni w miesiącu. Jeżeli dzień płatności przypada na niedzielę lub dzień wolny od zajęć służbowych, żołd wypłaca się w dniu poprzednim.

(2) W marynarce wojennej dopuszczalne jest w razie zaokrętowania wypłacanie żołdu miesięcznie z góry.

Art. 33.

(1) Żołd w zależności od posiadanego stopnia wynosi na dekadę:

dla starszego sierżanta, starszego bosmana i równorzędnych	zł 3.00,
dla sierżanta, bosmana i równorzędnych	zł 2.58,
dla plutonowego, starszego marynarza ochotnika, bosmanmata i równorzędnych	zł 2.15,
dla kaprała, marynarza ochotnika, mata i równorzędnych	zł 1.70,
dla starszego szeregowca, starszego marynarza z poboru i równorzędnych	zł 1.07,
dla szeregowca, marynarza z poboru i równorzędnych	zł 0.85.

(2) Podczas pobytu w szpitalu żołd, w zależności od posiadanego stopnia, wynosi na dekadę:

dla starszego sierżanta, starszego bosmana i równorzędnych	zł 2.25,
dla sierżanta, bosmana i równorzędnych	zł 1.94,
dla plutonowego, starszego marynarza ochotnika, bosmanmata i równorzędnych	zł 1.61,
dla kaprała, marynarza ochotnika, mata i równorzędnych	zł 1.28,
dla starszego szeregowca, starszego marynarza z poboru i równorzędnych	zł 0.80,
dla szeregowca, marynarza z poboru i równorzędnych	zł 0.64.

(3) Podoficerowie i szeregowcy, pełniący zasadniczą służbę wojskową, oraz nadterminowi, którzy znajdują się w szpitalu z przyczyn związanych z pełnieniem służby lub z powodu epidemii, panującej w wojsku lub w marynarce wojennej, otrzymują żołd w pełnym wymiarze.

Art. 34.

(1) Podoficerowie i szeregowcy nadterminowi otrzymują oprócz żołdu (art. 33) dodatek, który wynosi dla nadterminowych wojska 45 zł, a dla nadterminowych marynarki wojennej — 58 zł miesięcznie.

(2) Wypłata tego dodatku następuje w terminach ustalonych dla wypłaty uposażenia żołnierzom zawodowym.

Art. 35.

(1) Podoficerom i szeregowcom, pełniącym zasadniczą służbę wojskową, oraz nadterminowym należy się wyżywienie na koszt Skarbu Państwa. Wymiar dziennej racji żywności ustala Minister Spraw Wojskowych.

(2) Podoficerowie i szeregowcy, pełniący zasadniczą służbę wojskową, oraz nadterminowi otrzymują wyżywienie z kotła; w wyjątkowych jednak przypadkach, uzasadnionych względami służbowymi lub osobistymi, mogą oni otrzymywać strawne w gotówce.

(3) Wysokość strawnego za dzienną rację żywności określa Minister Spraw Wojskowych.

(4) Podoficerowie i szeregowcy, pełniący zasadniczą służbę wojskową, oraz nadterminowi, otrzymujący strawne w przypadkach uzasadnionych względami służbowymi, otrzymują ponadto dodatek na wyrównanie cen rynkowych i koszty przyrządzania strawy. Wysokość tego dodatku określa Minister Spraw Wojskowych.

Art. 36.

(1) Podoficerowie i szeregowcy, pełniący zasadniczą służbę wojskową, oraz nadterminowi otrzymują pełne wyekwipowanie w naturze. Wyekwipowanie to pozostaje własnością Skarbu Państwa.

(2) Minister Spraw Wojskowych władny jest określić, w jakich przypadkach przedmioty umundurowania mogą być podoficerom i szeregowcom oddawane na własność oraz w jakich przypadkach i w jakiej wysokości mogą im być wypłacane premie pieniężne za oszczędne używanie przedmiotów umundurowania.

Art. 37.

Podoficerowie i szeregowcy, pełniący zasadniczą służbę wojskową, oraz nadterminowi korzystają z bezpłatnego zakwaterowania.

Art. 38.

Do podoficerów i szeregowców, pełniących zasadniczą służbę wojskową, oraz do nadterminowych stosują się przepisy art. 8 ust. (1), art. 9,

art. 13 ust. (1) lit. b) i art. 14 w granicach ustalonych rozporządzeniami lub zarządzeniami wydanymi na ich podstawie oraz przepisy art. 10 i 23 ust. (1), (4) i (7) rozporządzenia niniejszego.

Rozdział IV.**Uposażenie podchorążych.****Art. 39.**

(1) Uposażenie podchorążych, nie będących żołnierzami zawodowymi, składa się z żołdu, wyżywienia, wyekwipowania oraz zakwaterowania i przysługuje od dnia zaliczenia do stanu faktycznego uczniów szkoły.

(2) Przystępianie tych podchorążych pod względem wymiaru żołdu do podoficerów i szeregowców, pełniących zasadniczą służbę wojskową, oraz warunki, na jakich przysługuje im wyżywienie, wyekwipowanie oraz zakwaterowanie, określi Minister Spraw Wojskowych.

Art. 40.

Do podchorążych, nie będących żołnierzami zawodowymi, stosuje się przepisy art. 8, 9, 10, 13 ust. (1) lit. b), 14 i 23 ust. (1), (4) i (7) w granicach ustalonych dla podoficerów i szeregowców, pełniących zasadniczą służbę wojskową.

Art. 41.

(1) Podoficerowie i szeregowcy zawodowi, pełniący służbę w charakterze podchorążych, zatrzymują pod względem uposażenia przez czas tej służby wszelkie uprawnienia, przewidziane rozporządzeniem niniejszym dla podoficerów i szeregowców zawodowych.

(2) Podoficerowie i szeregowcy zawodowi, pełniący służbę w charakterze podchorążych, korzystają w czasie tej służby z wyżywienia i zakwaterowania za zapłatą, której wysokość określi Minister Spraw Wojskowych.

Rozdział V.**Uposażenie żołnierzy powołanych na ćwiczenia wojskowe.****Art. 42.**

(1) Żołnierze rezerwy, powołani na ćwiczenia wojskowe, z wyjątkiem ćwiczeń wynikających z uzupełniającej służby wojskowej, otrzymują, jeżeli ćwiczenia trwają dłużej niż 3 dni:

- 1) oficerowie i chorążowie:
 - a) za każdy dzień służby od dnia zaliczenia do stanu faktycznego formacji wojskowej (wcielenia) do dnia zwolnienia — dzienną płacę, wynoszącą 1/30 część uposażenia samotnego oficera służby stałej odpowiedniego stopnia lub samotnego zawodowego chorążego,
 - b) na czas pełnienia służby — wyekwipowanie w naturze, pozostające własnością Skarbu Państwa; Minister Spraw Wojskowych władny jest określić w porozumieniu z Ministrem Skarbu, jakie przedmioty umundurowania i na jakich warunkach mogą być oddawane oficerom i chorążym na własność,
 - c) w przypadkach pełnienia służby w miejscowościach poza miejscem swego zamieszkania — zakwaterowanie przejściowe w naturze lub ekwiwalent pieniężny;
- 2) podoficerowie z wyjątkiem chorążych i szeregowcy:
 - a) dzienny żołd posiadanego stopnia, obliczony w stosunku 1/10 żołdu na dekadę podoficerów lub szeregowców, pełniących zasadniczą służbę wojskową, za każdy dzień służby od dnia zaliczenia do stanu faktycznego formacji (wcielenia) do dnia zwolnienia,
 - b) na czas pełnienia służby — wyekwipowanie, pozostające własnością Skarbu Państwa,
 - c) wyżywienie oraz zakwaterowanie na równi z podoficerami lub szeregowcami pełniącymi zasadniczą służbę wojskową.

(2) W razie choroby powołany zachowuje prawo do uposażenia najwyżej za czas 7 dni choroby w ciągu całego okresu, na przeciąg którego został powołany i nie dłużej jak do ostatniego dnia tego okresu. Za czas odbywania kary aresztu dyscyplinarnego oraz za czas przebywania w areszcie tymczasowym lub w zakładzie karnym wskutek wyroku sądowego nie przysługuje powołanemu prawo do uposażenia, jednak odbywającemu areszt dyscyplinarny należy zapewnić wyżywienie w naturze oraz pomoc lekarską.

(3) W przypadku uchylenia odbytej już kary aresztu dyscyplinarnego powołany otrzymuje uposażenie za cały czas odbywania kary; oficerom i chorążym potrąca się w tych przypadkach wartość wyżywienia, otrzymanego w naturze.

Art. 43.

Żołnierze rezerwy, powołani na ćwiczenia wojskowe, z wyjątkiem ćwiczeń, wynikających

z uzupełniającej służby wojskowej, otrzymują, jeżeli czas trwania ćwiczeń nie przekracza 3 dni:

- 1) oficerowie i chorążowie: wyżywienie w naturze lub strawne w gotówce w wymiarze ustalonym przez Ministra Spraw Wojskowych oraz wyekwipowanie i zakwaterowanie, określone w art. 42 ust. (1) pkt 1) lit. b) i c);
- 2) podoficerowie z wyjątkiem chorążych i szeregowcy: wyekwipowanie, wyżywienie oraz zakwaterowanie, określone w art. 42 ust. (1) pkt 2 lit. b) i c).

Art. 44.

Żołnierze rezerwy, powołani na ćwiczenia wojskowe, wynikające z uzupełniającej służby wojskowej, otrzymują:

- a) jeżeli ćwiczenia te trwają dłużej niż 14 dni — uposażenie określone w art. 42,
- b) jeżeli czas trwania tych ćwiczeń nie przekracza 14 dni — uposażenie, określone w art. 43.

Art. 45.

Oficerowie i chorążowie, powołani na ćwiczenia wojskowe, którzy otrzymali jednorazową kwotę na wyekwipowanie lub też wyekwipowanie w naturze w myśl ustępu ostatniego, względnie pozycji 1 art. 91 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr 116, poz. 924), albo też w myśl art. 11, 29 lub 51 rozporządzenia niniejszego, korzystają z prawa otrzymania wyekwipowania w naturze w myśl art. 42 ust. (1) pkt 1) lit. b) po odbyciu 24 tygodni ćwiczeń wojskowych w stopniu oficerskim lub w stopniu chorążego, a przed upływem tego terminu — po zwróceniu Skarbowi Państwa otrzymanej jednorazowej kwoty na wyekwipowanie.

Art. 46.

(1) Wypłata uposażenia unormowanego art. 42 następuje co 10 dni z góry.

(2) Oficerom i chorążym można wypłacać uposażenie na miesiąc z góry, jeżeli ćwiczenia mają trwać dłużej niż miesiąc.

Art. 47.

Jeżeli żołnierz, powołany na ćwiczenia wojskowe, stawić się ma do służby w miejscowości poza miejscem swego zamieszkania, przysługuje mu uposażenie lub żołd i wyżywienie, licząc od dnia wyjazdu na służbę do dnia powrotu do swego miejsca zamieszkania. Nadto otrzymuje on zwrot kosztów podróży tam i z powrotem.

Art. 48.

Do żołnierzy rezerwy, powołanych na ćwiczenia wojskowe, stosuje się przepisy art. 10, 13 i 14 w granicach, ustalonych rozporządzeniami lub zarządzeniami, wydanymi na ich podstawie.

Art. 49.

Żołnierzom pospolitego ruszenia oraz zaliczonym do pomocniczej służby wojskowej przysługuje w razie powołania ich na ćwiczenia wojskowe uposażenie w wysokości oraz na warunkach, określonych dla żołnierzy rezerwy.

Art. 50.

Oficerom stanu spoczynku przysługuje w razie powołania ich na ćwiczenia wojskowe uposażenie w wysokości oraz na warunkach, określonych dla oficerów rezerwy.

R o z d z i a ł V I .

Uposażenie żołnierzy, powołanych do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów.

Art. 51.

(1) Przepisy rozporządzenia niniejszego, odnoszące się do oficerów służby stałej, stosuje się odpowiednio do oficerów, powołanych do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, oraz do oficerów na czas wojny.

(2) Przepisy rozporządzenia niniejszego, odnoszące się do podoficerów i szeregowców, pełniących zasadniczą służbę wojskową, stosuje się odpowiednio do podoficerów i szeregowców, powołanych do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów.

(3) Do chorążych (równorzędnych) oraz pozostających w stanie spoczynku podoficerów i szeregowców, powołanych do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zawodowych chorążych (równorzędnych) lub innych zawodowych podoficerów i szeregowców.

(4) Oficerowie i chorążowie (równorzędni), powołani do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, jak również podchorążowie rezerwy i podofice-

rowie, mianowani w tym czasie podporucznikami rezerwy lub chorążymi rezerwy (równorzędnymi), oraz oficerowie na czas wojny otrzymują przy powołaniu lub mianowaniu wyekwipowanie w naturze albo równowartość pieniężną, którą określi Minister Spraw Wojskowych; od tego uprawnienia w całości lub w części są wyłączeni oficerowie i chorążowie (równorzędni), którzy tego rodzaju należność lub jej część w wojsku polskim (polskiej marynarce wojennej) już otrzymali.

Art. 52.

Do powołanych do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 47 rozporządzenia niniejszego.

Art. 53.

(1) Oficerowie, chorążowie oraz pozostający w stanie spoczynku podoficerowie i szeregowcy, powołani do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, otrzymują ponadto:

- a) utrzymujący rodzinę (art. 6), jeżeli wskutek powołania do służby zmienili miejsce swego zamieszkania i jeżeli z tej przyczyny prowadzą dwa domy — miesięczny dodatek na mieszkanie dla rodziny;
- b) samotni, jeżeli nie mieszkają razem z rodzicami, tudzież wdowcy bezdzietni — miesięczny dodatek na składowe od pierwszego dnia tego miesiąca, w którym zgłosili się do służby.

(2) Wysokość miesięcznych dodatków, wymienionych w ust. (1) pod lit. a) i b), oraz termin wypłaty tych dodatków określi Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(3) Przepisy artykułu niniejszego stosuje się również do oficerów służby stałej oraz zawodowych podoficerów i szeregowców, pełniących służbę na obszarze wojennym lub przejściowo poza swoim garnizonem.

Art. 54.

(1) Żołnierze rezerwy, pospolitego ruszenia i pomocniczej służby wojskowej, powołani do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, otrzymują przy zwolnieniu z czynnej służby, jeżeli nie nabyli prawa do zaopatrzenia w myśl obowiązujących przepisów, odprawę, której wysokość oznaczy Rada Ministrów.

(2) Odprawa nie należy się żołnierzom, zwolnionym z czynnej służby, jeżeli:

- a) są funkcjonariuszami państwowymi albo pracownikami samorządowymi lub w przedsiębiorstwach państwowych;
- b) zostają zwolnieni na własną prośbę;
- c) zwolnienie ze służby nastąpiło z mocy skazującego wyroku sądowego lub orzeczenia oficerskiego sądu honorowego.

Rozdział VII.

Uposażenie w przypadku samowolnego opuszczenia służby, zawieszenia w czynnościach służbowych, śledztwa lub odbywania kary.

Art. 55.

(1) Prawo do uposażenia lub żołdu zawiesza się żołnierzowi, który opuścił swą jednostkę albo swe stanowisko służbowe lub który poza nimi pozostaje wśród okoliczności, nasuwających podejrzenie popełnienia przestępstwa.

(2) Zawieszenie uposażenia lub żołdu trwa przez czas nieobecności w jednostce lub na stanowisku służbowym.

(3) W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną otrzymuje żołnierz całe zaległe uposażenie lub żołd; w przeciwnym przypadku traci je w całości za czas nieobecności.

Art. 56.

(1) Żołnierz, zawieszony w czynnościach służbowych lub osadzony w areszcie tymczasowym, otrzymuje od najbliższego terminu płatności 3/4 uposażenia lub żołdu posiadanego stopnia, reszta pozostaje w zawieszeniu.

(2) W razie odmowy ścigania, nie wszczęcia lub umorzenia postępowania, uniewinnienia w postępowaniu karnym lub w postępowaniu honorowym albo też w razie orzeczenia w postępowaniu honorowym tylko napomnienia, a w postępowaniu dyscyplinarnym tylko kary porządkowej — wypłaca się żołnierzowi zawieszone uposażenie lub żołd.

Art. 57.

W przypadku prawomocnego skazania:

- a) oficera na karę pozbawienia wolności bez orzeczenia kary dodatkowej wydalenia z wojska lub z marynarki wojennej lub kary wydalenia z korpusu oficerskiego albo też na karę wolnościową, nie pociągającą za sobą w myśl kodeksu karnego wojskowego powyższych kar,
- b) podoficera lub starszego szeregowca na karę pozbawienia wolności bez orzeczenia kary dodatkowej degradacji albo też

na karę wolnościową, nie pociągającą za sobą w myśl kodeksu karnego wojskowego kary degradacji,

- c) szeregowca na karę pozbawienia wolności, która u podoficerów i starszych szeregowców nie pociąga za sobą degradacji, —

otrzymuje skazany przez czas odbywania kary od dnia jej faktycznego rozpoczęcia z mocy prawomocnego wyroku połowę uposażenia lub żołdu posiadanego stopnia.

Art. 58.

(1) Podoficer lub starszy szeregowiec, skazany wyrokiem sądu I instancji na karę degradacji lub na karę wolnościową, pociągającą za sobą w myśl kodeksu karnego wojskowego karę degradacji, albo też szeregowiec, zasądzony na karę, pociągającą za sobą u podoficerów lub starszych szeregowców karę degradacji, otrzymuje od terminu najbliższej wypłaty uposażenia lub żołdu po zapadnięciu wyroku — 1/5 część żołdu szeregowca; reszta ulega zawieszeniu.

(2) Właściwy dowódca okręgu korpusu (równorzędny) może jednak przyznać rodzinie żołnierza zawodowego zasiłek płatny miesięcznie z góry do wysokości 1/5 części uposażenia.

(3) W przypadku prawomocnego uniewinnienia lub umorzenia postępowania następuje wypłata zawieszonych uposażenia lub żołdu po potrąceniu zasiłku, jeśli był on wypłacany, w przypadku zaś uprawomocnienia się skazującego wyroku sądu I instancji następuje utrata prawa do tej części uposażenia lub żołdu, której wypłatę zawieszono. Przez czas odbywania kary otrzymuje skazany żołd w wymiarze, określonym w ust. (1).

(4) Jeżeli w wyroku prawomocnym nie orzeczono kary degradacji lub też orzeczono karę, nie pociągającą za sobą degradacji, to w tym przypadku skazany otrzymuje uzupełnienie uposażenia lub żołdu do wysokości wskazanej w art. 56 lub w art. 57.

Art. 59.

(1) Jeżeli wyrokiem sądu I instancji zostanie skazany:

- a) żołnierz na karę wydalenia z wojska lub z marynarki wojennej albo na karę wolnościową, która w myśl kodeksu karnego wojskowego pociąga za sobą wydalenie z wojska lub z marynarki wojennej,
- b) oficer na karę wydalenia z korpusu oficerskiego albo na karę wolnościową, która w myśl kodeksu karnego wojskowego pociąga za sobą wydalenie z korpusu oficerskiego, —

zawiesza się uposażenie lub żołd w całości od najbliższego terminu ich płatności po zapadnięciu wyroku sądu I instancji.

(2) Właściwy dowódca okręgu korpusu (równorzędny) może jednak przyznać rodzinie zasiłek, płatny miesięcznie z góry, do wysokości 1/5 części uposażenia.

(3) W przypadku prawomocnego uniewinnienia lub umorzenia postępowania następuje wypłata zawieszono go uposażenia po potrąceniu zasiłku, jeśli był on wypłacony. Natomiast w przypadku:

- a) utrzymania w mocy wyroku sądu I instancji następuje całkowita utrata prawa do uposażenia lub żołdu; nie przysługuje też skazanemu prawo do zwrotu zawieszono go uposażenia lub żołdu w myśl ust. (1);
- b) prawomocnego orzeczenia innej kary niż wymienionej w ust. (1), skazany otrzymuje uzupełnienie uposażenia lub żołdu do wysokości, wskazanej w art. 56, chyba że orzeczono degradację, w którym to przypadku stosuje się art. 58 ust. (3).

Art. 60.

Darowanie aktem łaski Prezydenta Rzeczypospolitej kary lub jej skutków nie powoduje przywrócenia skazanemu prawa do uposażenia lub jego części zawieszono go z powodów, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym.

Art. 61.

(1) Uchylenie w drodze wznowiono go postępowania karnego albo honorowego prawomocnego wyroku sądowego lub orzeczenia oficerskiego sądu honorowego, pociągającego dla żołnierza w myśl rozporządzenia niniejszego utratę prawa do uposażenia w całości lub w części, oraz uniewinnienie całkowite we wznowiono go postępowaniu karnym lub umorzenie całkowite wznowiono go postępowania karnego albo uniewinnienie całkowite we wznowiono go postępowaniu honorowym — powoduje wypłatę utraconego uposażenia lub zawieszono go jego części.

(2) Nie następuje jednak wypłata utraconego uposażenia lub zawieszono go jego części, gdy

w drodze wznowiono go postępowania karnego lub honorowego zapadł wyrok lub orzeczenie skazujące żołnierza na jakąkolwiek bądź karę, chociażby nawet nie powodującą w myśl rozporządzenia niniejszego utraty lub zawieszono go uposażenia.

Rozdział VIII.

Przedawnienie roszczeń.

Art. 62.

(1) Roszczenia osób, wymienionych w art. 1, do Skarbu Państwa, wynikające z tytułu uposażenia, przedawniają się po upływie lat trzech od dnia powstania odnośnego tytułu prawnego.

(2) Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność, przedsięwziętą przez te osoby w celu ustalenia lub dochodzenia wierzytelności, jeżeli Skarb Państwa został o tych czynnościach zawiadomiony.

Rozdział IX.

Przepisy końcowe.

Art. 63.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 64.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

(2) Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 września 1927 r. w sprawie uposażenia szeregowych nadterminowych w marynarce wojennej (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 751) tudzież wszystkie inne przepisy w sprawach unormowanych rozporządzeniem niniejszym.